

amekkora terheléssel vannak a kiállítói területre. A cégünk elvárása, hogy a kiállítási tevékenységünk nullszaldós legyen. Ez a cél sajnos nem sikerül minden évben, hiszen az újabb és újabb beruházások, valamint a központi támogatások nullára csökkentése miatt a rendezvény mérlege rendszerint veszteséget mutat.

A szakma mennyire áll Önök mellé a kiállítás szervezésében és a fejlesztésekben?

A szakma szerencsére mellettünk van és ez számunkra alapvető jelentőségű. Köszönettel tartozunk valamennyi szakmai szervezetnek, amely a rendezvényünk sikeréhez hozzájárul, de közöttük is kiemelten a Magyar Állattenyésztők Szövetségének és tagszervezeteinek, akik egyben társszervezői is a kiállításnak. Az ő munkájuk és elhivatottságuk nélkül nem jutottunk volna idáig és a jövő sem képzelhető el nélkülük. Kiváló kapcsolatban vagyunk hosszú évek óta a MÁSz-szal és a tenyésztőszervezetekkel. Az együttműködésünk nemcsak a kiállítás megszervezését öleli fel, hanem számos szakmai területet és kérdéskört.

A kiállítás szakmai presztízse Ön szerint mekkora?

Erre abból tudok következtetni, hogy látom, milyen verseny folyik a tenyésztők és más kiállítók között a bejutásért, hogy ide hozhassák állataikat, termékeiket. Nagyon beszédesebbek azok a jelenetek, amikor a győztes tenyésztő állatárarábók a show bírót vagy magasba emeli a pontozó tábláját, illetve, amikor a díjazottat szólítják az elismerés átvételére. Azt is nagy örömmel látjuk, hogy milyen büszkén teszik ki az itt szerzett díjat, rozettát, vagy tüntetik fel a cégek reklámjaikban a termékdíj pályázaton elért előkelő helyezésüket. Ide látogató külföldi szakemberek mind elmondják, hogy az itt bemutatott tenyészállatok nemzetközi összehasonlításban is megállják a helyüket. Nekünk az egyik legfontosabb célunk, hogy a tenyésztőknek, kiállító cégeknek minél jobb és nagyobb reklámot csináljunk, továbbá az, hogy a szakma szereplői közelebb kerüljenek ezeken a napokon egymáshoz.

Wagenhoffer Zsombor

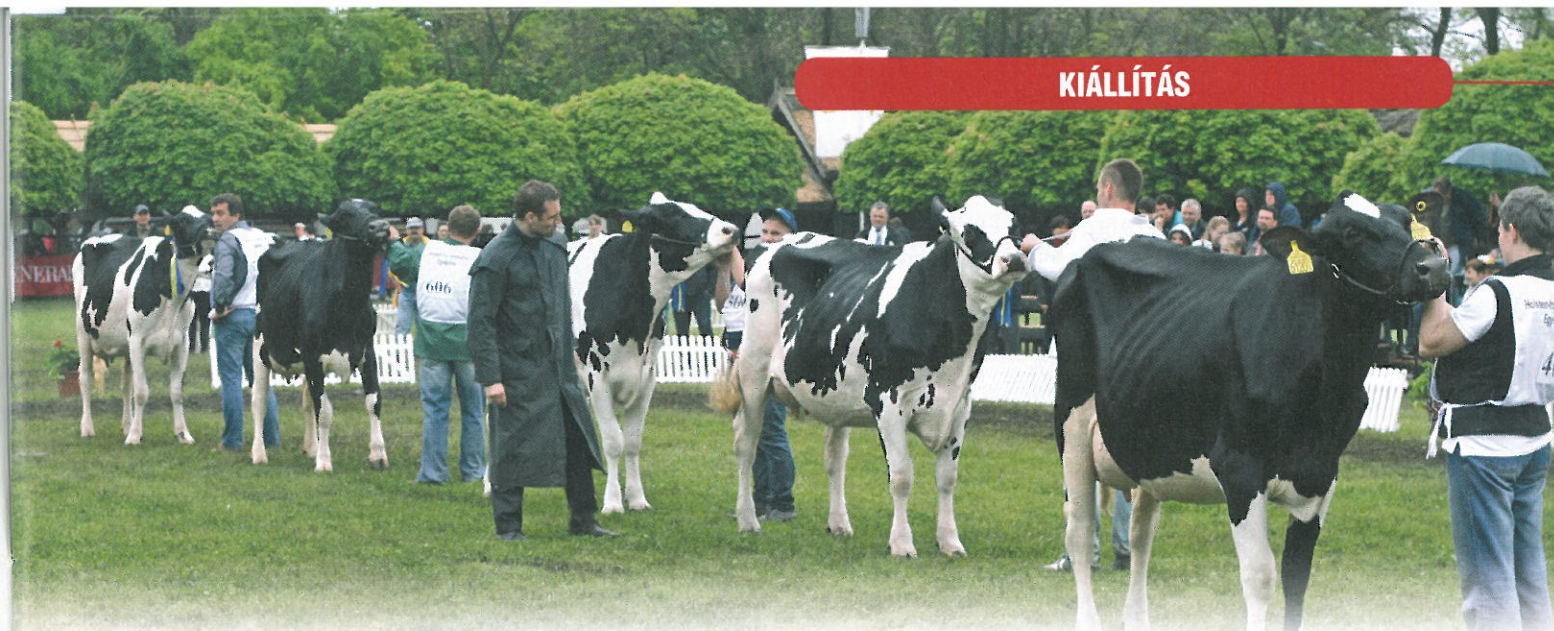
Így látnak bennünket a külföldi tenyésztők

Nemcsak a teljesítmény számít, hanem a látvány is! A termelőképeség kifejtését, valamint a hosszú hasznos élettartamot a küllemi hiányosságok akadályozhatják. Ezért az állattenyésztők nagy figyelmet fordítanak a tenyészállatok küllemére, ami ezért a selejtezés egyik legfontosabb szempontja. Világszerte terjed a küllem nyilvános szemrevételezése, a show bírálat. Ilyenből egyre többet rendeznek Hódmezővásárhelyen. Elsősorban a szarvasmarha-, és a lótenyésztők jeleskednek, de ma már szinte valamennyi állatfaj egyedeit nyilvánosan bírálják, legtöbbjükét külföldről érkezett neves szaktekinetiek. Cikkünkben őket és az egyesületi vezetőket kérdeztük a kiállításon látottakról.

A Magyar Állattenyésztők Szövetsége nagyon fontosnak tartja, hogy az évszázados hagyományokkal rendelkező magyar állattenyésztés értékei a nyilvánosság előtt is ismertté váljanak. A tenyészállatok kiválasztásának képessége, ha úgy tetszik a tenyésztés művészete, benne van a magyar emberekben. Azért dolgozunk, hogy ezt a különleges érzéket minél jobban ki tudják használni a magyar tenyésztők, ezért is hívunk meg évről-évre olyan külföldi szakembereket, akik adott fajta tenyésztésének kiemelkedő személyiségei. Szeretnénk tanulni tőlük, tovább csiszolni a tudásunkat és fokozni azt az egészséges versengést, ami a hódmezővásárhelyi kiállítás kapcsán a tenyésztők között kialakult - hangsúlyozta **Dr. Wagenhoffer Zsombor**, a MÁSz ügyvezető igazgatója az idei állattenyésztési napokon.

TÖBB FIATALRA VAN SZÜKSÉG

A Magyar Nemzeti Holstein Show meghívott bíróját idén a dán **Niels Erik Haahr** volt. Tenyésztésében 250 tehén 14 000 kilogrammos átlagos laktációs tejtermelést ér el. A bírálatot követően így foglalta össze a látottakat: Második alkalommal vagyok Magyarországon, először 1992-ben a Holstein Világkonferencia alkalmával jártam itt. Óriási a változás! Ismerve a Holstein Európa Bajnokságon elmúlt években részt vett magyar csapat állatait, izgalmas látványra készültem. Ez nem is történt másképp, a ringben a fajta elvárásait magukon viselő, igazi „tejtermelő küllemű” egyedek vonultak fel, nagyszerűen felkészítve, bemutatva. Mind az üszők, mind a tehenek esetén kézzelfogható az elmúlt negyedszázados kemény és következetes tenyésztői munka. A bírálat lenyűgöző körülmények között zajlott, még az eső sem tudta igazán megzavarni. A nagydíjas tehén már a ringbe lépésekor megragadott. E nagyszerű funkcionalitás és kiváló tögy párosítása nemzetközi mézónyért kiált! Egy olyan dologra, ami nálunk, Dániában is komoly problémaként jelentkezik, felhívom a figyelmet. Hiányolom a ringben a feltörekvő, fiatal generációt. Persze láttam néhány lelkes és tehet-

séges gyereket, akik nagy jövő előtt állhatnak, de ennél több ilyen fiatalra lenne szükség ahhoz, hogy teheneink jövőjét biztos kezekben tudhassunk.

KIVÁLÓAK A MAGYAR BÍRÓK

A Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete fontosnak tartja, hogy külföldi szakemberek bíráljanak Hódmezővásárhelyen, annak ellenére, hogy vannak kiváló magyar bírók, mint pl. **Kőrösi Zsolt**, **Sebők Tamás** vagy **Harsányi Sándor** – hangsúlyozta **Bognár László** ügyvezető igazgató. Ők mind a hárman nemzetközi bírók is egyben, azaz bármelyik európai kiállításon dolgozhatnak. Azért nem őket kérjük fel itt a kiállításon, mert aktívan részt vesznek az állatok kiválasztásában és nehezebben tudnák függetleníteni magukat. Törekszünk arra, hogy egyensúlyban legyen az észak-amerikai és az európai bírók aránya, hiszen a magyar holstein-fríz erősen kötődik mind az amerikai, mind az európai alapokhoz. **Sebők Tamás** kollégánk tagja az európai show bíráló munkacsoportnak – tájékoztat **Bognár László**. Ennek a testületnek Spanyolország, Hollandia, Svájc, Németország, Magyarország a tagja és én képviselem hazánkat. Mi vagyunk felelősek az európai show bírálás harmonizációjáért, fejlesztéséért. Cél, hogy minél jobban elkerülhető legyen a szubjektivitás.

RANGOT JELENT

A charolais tenyésztők az elmúlt évtizedben nagyon szép sikereket értek el a fajta bemutatásában, népszerűsítésében, bírálatában. Öröndetes, hogy az elmúlt egy-két évben a blonde d'Aquitaine és a limousin fajták tenyésztői egyre aktívabbak, mind több gyönyörű küllemű, felvezethető tenyészállatot hoznak a kiállításra. Jó lenne, ha példájukat követnék az angus és hereford tenyésztők is, hiszen ezek a világfajták szép számban megtalálhatók az országban. A MÁSz célja, hogy a fajtatiszta tenyésztés és tenyészállat előállítás a jövőben újabb lendületet kapjon. Ehhez az olyan kiállítások, mint a hódmezővásárhelyi nagy segítséget nyújtanak. A nemzetközi kapcsolatok elengedhetetlenek, hiszen elsősorban világfajtákat tenyésztünk. A blonde és limousin fajtákhoz kiváló francia tenyésztőket szoktunk felkérni, a charolais esetén az egyesület a fajta tenyésztésben élenjáró országokból hív show bírót. Ezek a bemutatók és összevetések nagyon fontosak, hiszen rangot adnak és

elismerést jelentenek a tenyésztőknek, a többi gazdát pedig inspirálják, hogy hova lehet eljutni egy-egy fajtával – összegezte észrevételeit **Dr. Wagenhoffer Zsombor**.

TÖBB ESŐ NAGYOBB RÁMA

A charolais fajta bírálatát idén **Alasdair Houston**, a Brit Charolais Tenyésztő Társaság elnöke végezte, akinek vezetésével Nagy-Britanniából 5 tagú delegáció érkezett. Houston úr első alkalommal járt Magyarországon, és mielőtt Hódmezővásárhelyre érkezett, ellátogatott Lajosmizsére, egy ottani charolais tenyésztőbe. Mély benyomást tett rá az, amit ott látott: új épületekben 550 charolais tehenet tartanak. A tenyésztés az ún. ranch típus felé indult el. Szépek az állatok, s ezt mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a kiállításon lajosmizsei lett a hímivar győztese. Magyarországon a francia típus mellett megtalálható a ranch típus – értékelte a látottakat a szakember. Ez utóbbi vékonyabb csontú, kevésbé izmos és jobb a tejtermelése. A tehenek súlya 600-700, míg a francia típusú teheneké 750-900 kilogramm. Az általam kedvelt küllemtől – amely közelebb van a franciához – nagyobb az eltérés, de összességében nagyon meg vagyok elégedve a bemutatott állatokkal. Néhány hiányosságra is felhívta a figyelmet: a ráma és az izmoltság lehetne egy kicsit nagyobb. Hozzátette: Tudom, az itteni körülményeknek megfelelő marhát kell tenyésztetni, tehát nem mondhatom, hogy rossz, amit itt látok. Úgy gondolom, ha semmit nem tennének, de sokkal több eső esne, már ettől 10 centiméterrel nagyobbak lennének a tehenek.

SOKSZÍNŰ TENYÉSZTÉS

Charolais-ban a show bírálat hazánkban 2000-ben kezdődött. Már akkor is jellemző volt, hogy különböző típusokat tenyésztettek – nyilatkozta lapunknak **Dr. Domokos Zoltán** a fajtát tenyésztő egyesület igazgatója. Azt megítélni, hogy melyik az optimális típus, nagyon nehéz, mivel eltérő körülmények között tartják az állatokat, ráadásul a tenyésztők sem egyformák, ki-ki a maga módján értékeli az egyes tulajdonságokat. A kezdetek óta mindig külföldi bírót hívunk, sokszor volt francia és német szakember, Nagy-Britanniából másodjára vannak itt, de voltak Kanadából és Svédországból is. Igazán hatékony persze az lenne, ha az a szem választaná ki a legjobb egyedeket, aki pontosan ismeri a hazai körülményeket.

MAGYAROK AZ ELSŐK KÖZÖTT

A magyar tenyésztők elsőik között voltak a világon, akik limousin és blonde d'Aquitaine fajtát importáltak Franciaországból a hetvenes évek elején – kezdi el értékelését **Gilles Lequeux**, a Francia Limousin Tenyésztők Egyesülete tenyészállat kereskedelmi részlegének vezetője. A szakember a kiállításon most járt először, de hazánkba már többször ellátogatott és van valamennyi rálátása a magyar limousin tenyésztésre. Véleménye szerint nagy a szórás az állatok méretében, küllemében. Ez annak köszönhető, hogy eltérő genetikai vonalakat hoztak be és különböző országokból vásároltak szaporítóanyagot a magyar tenyésztők. A kanadai típus a franciánál kisebb, szűkebb medencével, nyurgább testtel. Kanadában a könnyű ellés a legfontosabb szempont és ennek következtében vesztett az ottani limousin a méretéből és az izmosságából a franciához képest. Nagy különbség van a koráérésben. Míg a franciák két éves korban veszik tenyésztésbe az üszöket, a kanadaiak már másfél évesen termékenyítik. Európában viszont a felhasználók elsősorban a francia típust keresik. Nem az a legfontosabb, hogy 800-900 kilogrammosak legyenek a tehenek – ilyeneket Franciaországban is inkább a kiállításokon látunk, de a Magyarországon jellemző 500 kilogramm körüli tehenek súlyát feljebb kellene tornáztatni és elérni a 600 vagy esetenként a 700 kilogrammot – osztotta meg velünk véleményét a francia szakember. Tekintettel arra, hogy Magyarországról a növendékmарha 85 százaléka exportra kerül, fontos hogy olyan minőségű állatokat állítsanak elő, amivel a legigényesebb piacokon is meg tudnak jelenni. Törekedni kell arra is, hogy a fajta megőrizze kedvező tulajdonságait: a könnyű ellést és a jó borjúnevelő képességet. Az ideális limousin egy 650-700 kilogrammos tehén, amelyik minden évben egy borjút ellik, segítségnyújtás nélkül. A világon 90 százalékban ilyen típusú teheneket keresnek.

INTEGRÁCIÓ KIALAKÍTÁSA

Magyarországon kezdetben a korábban erő, hízó típusú blonde

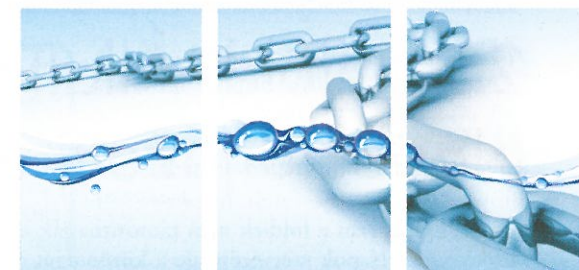
d'Aquitaine-t kedvelték – nyilatkozta lapunknak **Frederic Planté** francia blonde tenyésztő, aki hazájában az egyik legsikeresebb tenyészállat előállító. Ennek az lett a következménye, hogy kisebb rájáru, izmolttabb, de gyengébb tejtermelő képességű állomány jött létre. A fajta kialakulásában nagy szerepe volt a fajtaátalakító-keresztetésnek, amely során elsősorban a helyi magyar tarkát keresztezték blonde d'Aquitaine-nel. Az így kialakított, illetve a francia import tenyészállatokkal létrehozott törzsellományok, jó kiindulási alapot jelentenek a minőségi tenyésztéshez és áruteremtéshez egyaránt. Ezek a tenyészetek jelen van-

nak a kiállításon is szebbnél-szebb tenyészállataikkal és nagy örömet látni a fejlődést – mondta a szakember, aki már harmadszor tett látogatást hazánkban. Fontos lenne, hogy egészen a feldolgozásig kialakuljon egy integráció, hiszen ennek a fajtának az előnyei leginkább abban a szakaszban bontakoznak ki. Nem véletlen, hogy ezért a fajtáért fizetnek a vevők a legtöbbet a francia marhapiacra. A blonde igényes, nagyobb ráfordítással tartható, mint más fajták, de ez busásan megtérül a végtermék árában.

Gyulai György

ECOLAB®

Incimaxx Aqua S-D
Teljesítménynövelés ivóvízzel

Jánd-Tej Víz tisztítás

A telep, valamint a telepvezető bemutatása:

Losonczy István vagyok a Jánd-Tej Kft. szarvasmarha telepének telepvezetője. 1986. február 6-a óta látom el ezt a feladatot. A telepen 260 db fejőstehén és annak szaporulata van. Kötetlen, pihenő boxos tartást alkalmazunk. A tehenek átlagos laktációs termelése évek óta 9500 és 10000 liter között van. Az itatást fűthető szabad vizű itatóval illetve hőszigetelt labdás önitatóval valósítjuk meg. Napi háromszor fejünk. A napi tej jelenleg 6000 liter körül van.

Mióta folyik a telepen az ivóvíz kezelés:

Telepünkön 6 hete folyik a kezelés.

Miért kezdtétek el alkalmazni a kezelést:

Elég sok kórokozó, baktérium, különböző fonalas férgek, ostoros algák voltak a vízben kimutathatóak. A takarmányozás mellett elengedhetetlen a jó minőségű ivóvíz biztosítása az állatok számára. Elég közel vagyunk a Tiszához, valamint egy mély fekvésű, elég rossz víz áteresztő képességű talajjal rendelkezik a telep, elég magas a talajvíz szint.

Milyen eredményt vársz a kezeléstől:

Jobb minőségű ivóvizet, így kiküszöböljük a fertőzés veszélyét. Ez által próbálunk a megelőzésre koncentrálni. Ha jó a víz, többet isznak az állatok, így várhatóan több tejleadást is eredményez a technológia.

Mik a tapasztalatok a kezelés ideje alatt:

Változott a színe a víznek, már nem olyan zavaros, mint volt, nincsenek benne uszadékok, nem sárga, áttetszőbb, tisztább. Megszűnt a kellemetlen szaga is. Jelenleg nincs semmilyen szaga a víznek. Mikor magasabb dózisban adagoltuk a vegyszert a kormolási időszak alatt, láthatóan távozott a vízből a lerakódás, melyet a telep végpontján engedtünk ki. Jelenleg már semmilyen salak anyag nem távozik, sikerült egy hónap alatt megtisztítani a vezetékeket, jelenleg a szinten tartás állapotánál tartunk. Valamint több vizet is fogyasztanak az állatok.

Előtte

Utána

Használtok e egyéb készítményt a termékpalettánkból:

Jelenleg az utófürösztséknél térünk vissza a Film-Util használatára, valamint előfürösztséknél az Ioklar-t és Oxyfoam-ot használjuk. Az utófürösztséknél már régebben is pozitívan tapasztaltuk, hogy alkalmazásakor jelentősen csökkent a szomatikus sejtszám. Nem csepeg, sokkal több állatot le lehet vele mártani, valamint a narancssárga film miatt igen jól látható, ellenőrizhető.

Hivatalos forgalmazó: **Animal-Hygiene Kft.**

Fax: +36 78 426 251

Kiss Attila:

+36-30-229-6794

Molnár Helén:

+36-30-952-9678

Molnár Bettina:

+36-30-334-2592

Ecolab-Hygiene Kft.

1139 Budapest,

Váci út 81-83.

Tel: +36 1 886-1315

Fax: +36 1 886-1320